

ประสิทธิภาพการผลิตกาแฟอราบิก้าในภาคเหนือของประเทศไทย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพการผลิตกาแฟอราบิก้าในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย และ 2) ประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์จากการปลูกกาแฟอราบิก้าของเกษตรกรในภาคเหนือของประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่างเป็นเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอราบิก้าในจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และลำปาง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 110 ราย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบจำลองฟังก์ชันการผลิตแบบคอบบ์-ดักลาส และการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน

ผลการศึกษา พบว่า 1) ประสิทธิภาพการผลิตที่เป็นประสิทธิภาพทางเทคนิค บ้างก็ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือ จำนวนพื้นที่ปลูก รองลงไปคือ จำนวนแรงงานในการเก็บเกี่ยว โดยมีค่าผลิตภาพหน่วยสุดท้ายเท่ากับ 652.543 และ 30.365 กิโลกรัม ตามลำดับ บ้างก็ที่มีประสิทธิภาพต่ำคือ จำนวนแรงงานในการดูแล และจำนวนปุ๋ย โดยมีค่าผลิตภาพหน่วยสุดท้ายเท่ากับ 2.131 และ 0.223 กิโลกรัม ตามลำดับ ส่วนประสิทธิภาพการผลิตทางเศรษฐกิจ พบว่า จำนวนพื้นที่ปลูก และจำนวนแรงงานเก็บเกี่ยว มีค่าสัดส่วนของมูลค่าผลผลิตเพิ่มต่อราคาปัจจัยการผลิตเท่ากับ 18.55 และ 2.70 ตามลำดับ สามารถเพิ่มการใช้ปัจจัยดังกล่าวได้อีกเพื่อให้เข้าสู่ดุลยภาพ บ้างก็จำนวนแรงงานในการดูแล และจำนวนปุ๋ย มีค่าสัดส่วนของมูลค่าผลผลิตเพิ่มต่อราคาปัจจัยเท่ากับ 0.20 และ 0.17 ตามลำดับ ควรลดปัจจัยดังกล่าวลงเพื่อให้เข้าสู่ดุลยภาพ 2) ต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์จากการปลูกกาแฟอราบิก้าของเกษตรกรในลักษณะผลผลิตที่เป็นผลสด คือ เกษตรกรมีต้นทุน 7,910.79 บาท/ไร่ หรือ 8.59 บาท/กิโลกรัมของผลสด และมีกำไรสุทธิ 5,188.41 บาท/ไร่ สำหรับเกษตรกรรายย่อยที่มีการนำเอาผลสดมาแปรรูปเป็นผลผลิตกาแฟกะลา (ส่วนของเมล็ดที่มีเปลือกแข็งเหนียวหุ้มอยู่) เกษตรกรมีต้นทุน 84.22 บาท/กาแฟกะลา 1 กิโลกรัม มีกำไรสุทธิ 2.59 บาท/กาแฟกะลา 1 กิโลกรัม ส่วนเกษตรกรรายใหญ่ที่มีการนำเอาผลสดมาแปรรูปเป็นผลผลิตกาแฟกะลา มีต้นทุน 91.83 บาท/กาแฟกะลา 1 กิโลกรัม มีกำไรสุทธิ 8.17 บาท/กาแฟกะลา 1 กิโลกรัม

คำสำคัญ กาแฟอราบิก้า ประสิทธิภาพการผลิต ผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์

Production Efficiency of Arabica Coffee in Northern Thailand

Abstract

The objectives of this study were to study the production efficiency of arabica coffee (*Coffea arabica*) in Northern Thailand and to evaluate the economic returns from coffee production of farmers in Northern Thailand.

The study was done by accidental sampling from the arabica coffee farmers in Northern Thailand which were Chiangrai, Chiangmai, Lampang, and Maehongson Province. The sample was 110 cases, and data were collected by questionnaire. Data were analysed by using the Cobb-Douglas Production Function as well as the cost and returns analysis.

The analysis on factors efficiency found that factor that had highest technical efficiency was planting area and followed by harvesting labor, fertilizer quantity and maintenance labor with the Marginal Physical 652.543, 30.365, 2.131 and 0.223 respectively. The economic efficiency analysis shown that the ratio on marginal value product and marginal factor cost of the planting area and harvesting labor were 18.55 and 2.70 which could be increased more to be equilibrium, while the maintenance labor and fertilizer quantity were 0.20 and 0.17 which could be decreased to be equilibrium.

Analysis on the cost and returns from coffee cherry shown that the cost of production was 7,910.79 baht per rai or 8.59 baht per kilogram of coffee cherry, while average price received by the farmers was 14.21 baht per kilogram of coffee cherry and net profit was 5,188.41 baht per rai. For small farmers who conducted wet processing, they had total cost of management at 84.22 baht and had net profit at 2.59 baht per 1 kilogram of parchment. For big farmers who conducted wet processing they had total cost of management at 91.83 baht and had net profit at 8.17 baht per 1 kilogram of parchment.

Keyword : arabica coffee, production efficiency, economic returns